

Aktuální stav černouhelných dolů OKD na Ostravsku

Likvidace a uzavírání dolů na Ostravsku, Karvinsku a ve Frenštátě pod Radhoštěm - zničení národního bohatství. nebo rozumné rozhodnutí? Libor Hřivnáč, místopředseda strany, PRO a krajský zastupitel Moravskoslezského kraje přináší kompletní informace.

Aktuální stav černouhelných dolů OKD,a.s. na Ostravsku v Moravskoslezském kraji.

Mnozí občané Moravskoslezského kraje se mne, svého zvoleného zástupce v krajském zastupitelstvu ptají, co se děje s doly OKD, a.s. na Ostravsku, Karvinsku, a ve Frenštátě pod Radhoštěm. Proč se tyto doly zasypávají a zaplavují vodou. Proč se takto chováme k našemu národnímu bohatství. Vždyť **pod zemí zůstane více než 2miliardy tun, tedy více uhlí, než se po celou dobu od roku 1770 vytěžilo /1,7 miliardy tun/**. Mnozí občané, se kterými o problematice hovořím, si myslí, že rychlé zasypání a likvidace zcela nové šachty ve Frenštátě pod Radhoštěm, bylo provedeno pouze z ideologických důvodů. Mnozí si myslí, že někdo v zahraničí má zájem, abychom v naší republice neměli vlastní zdroje energií. Rozhodl jsem se proto zjistit dostupné informace o všech šachtách, a sdělit je veřejnosti.

V současné době pracuje a uhlí těží poslední důl podniku OKD,a.s., Důl ČSM, který na přelomu ledna a února 2026 také ukončí činnost. Důl ČSM těží kvalitní koksovatelné černé uhlí, ale přesto má problémy s odbytem. Poslední funkční koksárna v kraji pracuje v Třinci. Potřebuje směs různých druhů černého uhlí a tento **požadavek již důl ČSM není schopen plnit. Proto uhlí dodává do Polska.**

Mluvčí OKD,a.s. **PhDr. Barbora Černá Dvořáková, MBA** uvádí:

v majetku OKD je jediný a poslední činný černouhelný důl – Důl ČSM, který ukončí činnost na konci ledna 2026. Poté bude společnost OKD provádět jeho technickou likvidaci.

Součástí technické likvidace jsou ekologická likvidace zařízení používaných v dole, bezpečné uzavření všech horizontálních i úklonných důlních děl, likvidace jam, což jsou svislá důlní díla, a demolice povrchových objektů v ochranných pásmech jam.

Ostatní černouhelné doly, v nichž se dříve dobývalo uhlí, spadající nyní pod státní podnik Diamo,s.p., jsou již uzavřeny a proběhla v nich nebo dosud probíhá technická likvidace.

Těžební společnost OKD těží uhlí v dobývacím prostoru Louky v posledním činném černouhelném dole ČSM. V tomto dobývacím prostoru budou do konce ledna 2026 vytěženy všechny tzv. bilanční zásoby, tedy zásoby, které jsou prozkoumané, jsou těžitelné dostupnými technickými prostředky, jejich těžba je ekonomicky výhodná a splňují platné požadavky z hlediska práva a životního prostředí. V dobývacím prostoru zůstane 413 milionů tun nebilančních zásob černého uhlí. To jsou zásoby, které sice existují, ale nelze je vytěžit, ať už z důvodu ochrany zástavby včetně residenční, ochrany přírody nebo ekonomicky či technicky výhodným způsobem. Pokračování těžby brání ale i další zásadní omezení:

Nejsou zákazníci. Elektrárny v Česku jsou na uhlí závislé cca ze 40 %, jedná se ale o uhlí hnědé. Na černém uhlí nejsou po ukončení provozu poslední černouhelné elektrárny Dětmarovice, závislé vůbec. Poptávka po uhlí je nízká a stále klesá. Teplárny, naši tradiční zákazníci v oblasti energetického uhlí, již částečně přešly a nadále přecházejí na jiné zdroje energie – plyn a biomasu. Koncem roku 2023 zkrachovala společnost Tameh Czech, která od nás kupovala stovky tisíc tun uhlí ročně a provoz ukončila již zmiňovaná elektrárna Dětmarovice, jejíž roční odběr uhlí rovněž činil stovky tisíc tun. Z hutí, které potřebují koksovatelné uhlí, už v Česku po krachu Liberty Ostrava zbyla pouze jediná – Třinecké železářny. Ty většinu své potřeby černého uhlí dovážejí, neboť pro výrobu koksu je zapotřebí více druhů uhlí s různými charakteristikami, které v Česku nejsou.

Hlubinné dobývání uhlí se dlouhodobě nevyplácí. Světové ceny uhlí jsou nízké a s ohledem na výrobní náklady, které rostou kvůli dobývání ve stále větších hloubkách, je velmi obtížné realizovat těžbu uhlí v Česku v porovnání s importem na udržitelné úrovni. Dostáváme se tak do situace, kdy prodejní ceny nebudou moci pokrýt naše výrobní náklady.

Nejsou horníci. Hornické učňovství, s ohledem na dlouhodobě plánovaný odklon od uhlí, zaniklo již před lety (útlum hornického učení nastal již po roce 1989). Průměrný věk stávajících důlních pracovníků je téměř 50 let. Reálně tedy není možné doplňovat kvalifikovaný personál pro pokračování hlubinné těžby.

Z pohledu všech těchto faktorů jsme stanovili horizont ukončení těžby na přelomu let 2025/2026 správně. Nyní je pro nás důležité se férově vypořádat s odcházejícími zaměstnanci, řádně provést technickou likvidaci dolu i ekologické sanace a nastartovat nové podnikání, abychom mohli v budoucnu vytvářet další pracovní místa a nové příležitosti v našem regionu.

Ostatní doly na Ostravsku a Karvinsku již činnost ukončily. Jejich likvidaci má na starosti DIAMO,s.p. Mluvčí podniku DIAMO, Bc. Kristýna Hanušová, k celé problematice uvedla:

DIAMO demoluje či odstraňuje povrchové stavby, zasypává jámy, aby se území dolů mohlo dále revitalizovat. Nyní např. v dole Československé armády ČSA, pod zemí staví uzavírací hráze. Podzemní prostory jsou následně zaplavovány nastupující podzemní vodou.

Seznam dolů, kde probíhá útlum/likvidace:

Doly Paskov, Frenštát – podzemí už je technicky zlikvidováno a probíhá demolice povrchových staveb.

Doly Darkov a ČSA (včetně Lazy) – probíhá technická likvidace a zasypávání jam. Na Dole Lazy demolujeme povrchové stavby.

Důl Jeremenko a Důl Žofie stále fungují jako vodní jámy, které slouží k čerpání důlních vod.

Zbývající důl do konce těžby:

Důl ČSM (v ostravsko-karvinském revíru) je poslední činný, těžba by tam měla skončit na přelomu ledna a února 2026

Na častou otázku a obavu občanů, zda se jedná o nevratný proces, mluvčí DIAMO,s.p odpovídá: Ano, v praxi je to téměř nevratný proces. Stavbou uzavíracích hrází a zásypem jam je pozdější obnovení těžby velmi obtížné až **prakticky neproveditelné**, protože technologicky a ekonomicky by bylo komplikované a nákladné obnovit původní těžební podmínky. Nicméně na základě požadavku regionálních politiků DIAMO zpracovalo studii možné obnovy těžby na dolech ČSA a Darkov, kdy ze závěrů studie vyplynulo, že obnovení těžby by bylo neekonomické a technicky komplikované. O útlumu těžby černého uhlí bylo fakticky rozhodnuto již před rokem 2020, kdy byly realizovány některé nevratné kroky – byly zastaveny investice a přípravné práce pro další těžbu, zastaven provoz Dolu Paskov a provedena likvidace jeho úpravny uhlí. Současné kroky jsou již jen důsledky tehdejších rozhodnutí.

Jaké množství uhlí bylo historicky vytěženo a jaké množství pod zemí zbývá? Od roku 1770 se v ostravsko-karvinském revíru vytěžilo asi **1,7 miliardy tun černého uhlí**.

Zbývá pod zemí: Podle statistik DIAMO **zůstane pod zemí téměř 2 miliardy tun uhlí** po ukončení těžby v dole ČSM a dalších lokalitách.

Proč se těžba uhlí ukončuje? Hlavní důvody jsou:

Ekonomické – domácí těžba uhlí se stává nákladnější než dovoz uhlí a konkurence jiných zdrojů energie.

Energetická politika – Česká republika směřuje k odklonu od uhlí a postupnému uzavření uhelných elektráren do roku 2033 nebo dříve v důsledku emisních cílů a klimatických závazků.

Technické a environmentální – náročné podmínky hlubinné těžby, bezpečnostní a ekologické závazky vedou k ukončení hlubinného dolování.

Jedná se o národní bohatství, či o netěžitelné zásoby?

Zásoby uhlí pod zemí lze považovat za surovinové bohatství, ale vzhledem k politickým, ekonomickým a technologickým rozhodnutím je **větší část těchto zásob považována za ekonomicky netěžitelná v kontextu současné environmentální a energetické politiky a likvidačního procesu**.

Každý čtenář si může na základě uvedených informací vytvořit svůj vlastní názor. Milovníci Green Dealu uzavírání dolů jistě zatleskají. Jiní občané si asi ponechají přesvědčení, že technické překážky spojené s těžbou uhlí se daly překonat. Že máme využít naše národní bohatství přinášející zdroj tolik potřebných energií, a zaměstnání desítkám tisíc našich občanů v dolech, obslužných činnostech, či ve strojírenských firmách.

Libor Hřivnáč,

zastupitel Moravskoslezského kraje, místopředseda strany Právo Respekt Odbornost, PRO